

UNIVERSITAT DE VIC

La quarta revolució industrial

La història industrial avança a velocitat cada vegada més vertiginosa, i ara som a les portes d'una nova revolució, la quarta des que a mitjan segle XVII al Regne Unit es van posar les bases del capitalisme. De fet, és una reindustrialització. I el teixit industrial de Catalunya, però també el del País Valencià, estan en condicions de protagonitzar aquesta nova etapa. Els vents bufen a favor, malgrat que el pes de la indústria en el PIB català ha caigut –si el 1971 era el 39%, ara és el 20%– i que des de l'any 2000 s'ha destruït el 30% de l'ocupació en aquest sector com a conseqüència del procés de terciarització de l'economia i l'efecte de la crisi. Però l'economia catalana encara té una forta base industrial que es pot explotar novament, només cal superar alguns reptes. Com va explicar durant la Jornada d'Economia Indus-

De cap de rata a cua de lleó, de la soledat a la fusió o la cooperació. Aquest és un dels grans canvis que ha de fer la nostra indústria per afrontar un procés necessari i positiu que ja ha començat, la reindustrialització. La Jornada d'Economia Industrial organitzada per la Fundació per la Indústria Sabadell 1559 ha servit per valoritzar els actius de la indústria, però també els reptes per garantir-ne la supervivència en un món inevitablement global.

trial 2015 Antoni Garrell, president de la Fundació del Disseny Tèxtil i vice-president de la Fundació per la

Indústria Sabadell 1559, “la reindustrialització passa, en primer lloc, per combatre un atur d'escàndol, perquè si

Taula rodona “Quines són les problemàtiques que afronta la indústria catalana per competir en mercats globals?”, en les jornades organitzades per la Fundació per a la Indústria Sabadell 1559.

la gent no té ingressos fruit d'aplicar els seus coneixements, la conseqüència és la marginació i acaba en pobresa. I qui pot generar massivament ocupació és la indústria, perquè té un efecte multiplicador en la generació de llocs de treball directes i indirectes”. I per reindustrialitzar cal haver tingut indústria prèviament, “cal coneixement, l'experiència amb el sector industrial, domini de les tecnologies i un àmbit propici a convertir l'avenç científic en avenç social. I a Catalunya tenim tots aquests elements estructurals que ens permeten afirmar que la reindustrialització és possible”, afegeix Garrell.

Però, a més, hi ha factors conjunturals que juguen a favor d'aquesta nova revolució, com el preu de l'energia, l'increment de certs riscos de mobilitat que fan tornar a fabricacions més properes al consumidor, la cultura de la utilització i reutilització dels productes, la cultura de la sostenibilitat o la utilització de nous materials.

Però no n'hi ha prou amb un entorn a favor, a parer de Garrell, la indústria mateix ha de canviar de mentalitat en alguns aspectes. “Hem d'entendre que la reindustrialització no té efectes immediats, la resposta es veurà en dos o tres anys, i que no podem aplicar criteris especulatius, sinó d'inversió, per això necessitem que el finançament

estigui als mateixos tipus que tenen els nostres competidors”. D'altra banda, Garrell assenyalava que “hem d'interioritzar que només podem competir per qualitat i no pas per preu”, i en aquest sentit insisteix que cal aprofitar un gran potencial, i és que “els Països Catalans ens trobem entre les deu regions europees que més avenç científic aportem quant a publicacions, però en canvi estem a la cua en transferir aquests coneixements a l'empresa i convertir-los en productes”.

Finalment, Garrell apunta la necessitat de repartir el teixit industrial per tot el país, i no només per les grans àrees metropolitanes, “perquè això vol dir donar més qualitat de vida a les persones, menys temps de mobilitat i per tant menys contaminació per emissions de CO2 i més renda disponible pel mateix nivell de salaris”. I com? “Valoritzant les infraestructures urbanístiques, industrials i de mobilitat distribuïdes

La indústria catalana aporta el 20% del PIB, l'objectiu fixat per la UE per al 2020

pel territori, és a dir, superant criteris centralistes i fent polítiques transmunicipals”. Ara bé, la reindustrialització, com es va advertir de manera constant al llarg de la jornada celebrada a Sabadell, en què hi va haver diversos representants de la indústria del país i també de la Generalitat, el teixit industrial ha de prendre una dimensió més gran, per poder aguantar els cicles del mercat. És a dir, les empreses han de voler deixar de ser cap de rata per ser cua de lleó, buscar sinergies de cooperació o de fusió per afrontar els reptes del mercat global.

Quin model? Un altre dels ponents, Josep Bombardó, president del Grup Dobert i president del patronat de la Fundació per a la Indústria Sabadell 1559, va apostar per crear ocupació de qualitat “a tot el territori per evitar el drenatge que ara es viu cap a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, on ara treballa el 71% de la població”. Per a Bombardó, és urgent la “política incentivadora fora de les grans àrees, potenciant el teletreball i descentralitzant l'administració, perquè la indústria és el vehicle imprescindible per equilibrar el territori. Tenim 200 anys d'indústria a Catalunya que hem de saber aprofitar”. Però Bombardó també va avisar que calia crear un model propi i no deixar-nos arrossegar pels models que van apareixent al món. “Estic d'acord que imitem els millors, però no podem ser avui una cosa i demà una altra! Als anys 90 havíem de ser com el Japó, a l'any 2000 com Finlàndia, després com Holanda, avui com Alemanya i demà com Israel i els *spin off*. Penso que el temps ens ha demostrat que no havíem d'haver abandonat els sectors industrials tradicionals, sinó combinar-los amb l'avenç tecnològic i esperar que sigui el mercat el que seleccioni les empreses i els sectors que seran viables”, va reblar el president del Grup Dobert.

Per a aquest empresari, cal convertir la reindustrialització en una qüestió de país: “Ens cal mirar enrere, redefinir, reactivar i reequilibrar el territori, i en conseqüència, reindustrialitzar fugint de les modes efímeres però aplicant les tecnologies disponibles i tot el talent, amb sentit comú i saviesa. I aquesta reindustrialització ha de ser

política d'Estat, que no canviï segons el color polític d'un govern".

Internacionalització. Però la indústria inevitablement ha de competir en un món globalitzat, i per tant, internacionalitzar-se per poder exportar. En aquest sentit, el conseller delegat d'Irestal i membre de Femcat, Joaquim Boixareu, aconsella que "si anem a fora hem d'assumir riscos i tenir clar que exportar no és una recepta màgica, tot és complicat, requereix temps i de vegades l'encertes i de vegades no", i en aquest sentit "és important triar bé l'objectiu i el camí que seguirem, del mercat i del país". Boixareu també remarca "un factor que ara comença a ser clau, la relocalització". Si fa vint anys es va parlar molt de la deslocalització industrial, "ara s'està produint un procés, lent i progressiu, de relocalització de l'activitat industrial a casa nostra, primer perquè hi ha hagut un equilibri de costos laborals, però també perquè hi ha hagut una millora de la productivitat en les nostres indústries que

ens permet ser més competitius que no ho érem abans respecte a l'Europa de l'Est o països asiàtics, i aquest és l'element fonamental que ens ha de permetre rellançar l'activitat industrial al nostre país", rebla Boixareu.

Els punts forts. Als debats sobre reindustrialització de la Fundació per a la Indústria Sabadell 1559 també es van exposar els punts forts de la indústria i l'economia catalanes per afrontar aquest repte. Un d'ells és que la indústria catalana té uns costos competitius a nivell internacional força favorables i un nivell tecnològic prou alt. "El preu de la mà d'obra i el preu del sòl ens permetem ser molt competitius a nivell internacional sense renunciar a la qualitat", va remarcar l'economista Modest Guinjoan, que també va posar èmfasi en el fet que, després d'aquesta crisi, "la destrossa empresarial que ha provocat i els desajustaments en les empreses que han sobreviscut, el teixit industrial ara és fibra pura, amb capacitat muscular per

respondre. Deixes enrere moltes coses, però el punt de partida ara és molt bo". Això se suma a una bona predisposició per part de l'administració catalana per reindustrialitzar el país i també al fet que Catalunya té una gran cultura industrial en què és prou fàcil generar sinergies dins de cada sector i impulsar projectes amb el consens de la societat. "El país sempre ha sabut donar una resposta adequada a les crisis econòmiques. Ho va fer el 1986 amb la sotragada que vam patir fruit de la incorporació a la UE, que va comportar la caiguda de moltes empreses, i ara aquesta nova crisi ha esperonat moltes companyies catalanes a sortir a l'exterior i créixer. De fet, el 2014 s'ha batut el rècord d'empreses que exporten des de fa un mínim de 4 anys, i ja en són 15.000", conclou Guinjoan. Catalunya té tots els ingredients per reindustrialitzar el país i donar per tancada la crisi econòmica. Només cal prémer l'accelerador.

Gemma Aguilera

2015

XÀBIA FOLK

8 DE MAIG, 22.30 h. PL. LA CONSTITUCIÓ
PEP GIMENO BOTIFARRA I LA BANDA DEL CENTRE ARTÍSTIC MUSICAL DE XÀBIA
Presenten: Botifarra a banda

9 DE MAIG, 19.00 h. CASA DE CULTURA
XALUQ
Presenten: Sons de l'aljama

9 DE MAIG, 22.30 h. PL. LA CONSTITUCIÓ
BARCELONA GIPSY KLEZMER ORCHESTRA
Presenten: Imbarca

10 DE MAIG, 12.30 h. ERMITA DE SANTA LLÚCIA
TRES CULTURAS TRES
Presenten: L'Espanya de les tres cultures

www.xabiafolk.com

• Entrada gratuïta •